

Господине амбасадоре, господине председниче Републике, Ваша Светости и Ваша преосвештенства, екселенције, другови, господо.

Изгинули су и умрли хероји и од мене много заслужнији и значајнији борци за победу српског народа над фашизмом, па су моје године мени донеле част да изразим захвалност и поштовање председнику Русије Дмитрију Медведеву за "Медаљу за победу над фашизмом" којом ме је одликовао, а коју ја примам за све антифашистичке борце и жртве српског народа у Другом светском рату.

Немачки нацизам са сателитима био је апсолутно зло новије историје човечанства и судбоносно за људе и народе слободе и права на живот, на свој расни, етнички, религијски и културни идентитет.

Српски народ у целини, српски антифашти посебно, историјским умом, слободарски, демократски, словенски и европски, појмили су судбински час Русије, демократске Европе и човечанства и с правом га поистоветили са својом судбином.

Зато су се Београд и сви већи српски градови 27. марта 1941. у поробљеној Европи први побунили против фашизма и поцепали изнуђени пакт са Хитлером. Био је то херојски чин и жртвеничка, митска потврда да смо слободу и достојанство поистоветили са опстанком нације. После Руса, Јевреја и Пољака, Срби су у Другом светском рату за победу над нацистичком Немачком и њеним сателитима, дали највише жртава. Српски народ је у антифашистичкој борби, у одбрани од усташа и домобрана Независне државе Хрватске, мађарских хортијеваца, бугарских фашиста, великоалбанских агресора и у грађанском рату који је нацизам изазвао и условљавао, изгубио око милион људи. Није ово прилика да се полемиче са ревизијама историје којима се неморално и користољубиво фалсификују историјске истине, нити је прилика да се по свим историјским последицама утврђује смисао и оправданост толиких српских жртава с обзиром на коначне националне, друштвене и политичке исходе нашег антифашистичког рата и трагике српског народа на кају 20. века. Али јесте моја патриотска дужност да у овом чину, уз пошту борцима жртвама, изговорим неколико општепознатих истина о доприносу српског и југословнских народа, победи Црвене

армије и Савезника над немачким нацизмом и његовим европским сателитима.

За српску побуну 27. марта 1941. године, Немачка је са сателитима 6. априла 1941. осветно напала Југославију, варварски бомбардовала Београд и за десетак дана прегазила и растурила Краљевину Југославију. Осим Пољске, у пораженој Европи, једино је војска Краљевине Југославије пружила извештан отпор немачкој армији. У тој националној растројеној и издајом команде обезглављеној војсци, од југословенских нација само су Срби пружили отпор окупаторима; ма колико је био слаб и очајнички отпор немерљиво надмоћним нападачима, био је то израз патриотизма и мржње фашизма и окупатора. У немачком, рушилачком бомбардовању Београда и на неустављеним фронтима, изгинуло је неколико хиљада Срба цивила и војника и много пилота који су херојски бранили Београд и отаџбину. А преко триста хиљада заробљених војника и официра отерано је у немачке логоре.

Срби су једини народ у Европи који се 1941. одазвао позиву Совјетског Савеза на отпор фашистичким окупаторима. Да помогну братску Русију Срби су дигли устанак, створили једину слободну територију у поробљеној Европи, и у партизанском и народноослободилачком покрету, који је нарастао у моћну војску, непрекидно ратовали уз Црвену армију до мајске победе 1945. над нацистичком Немачком и њеним сателитима. Народноослободилачка војска Југославије у завршним операцијама за ослобођење земље и заробљавања Лерове групе армија, имала је око осам стотина хиљада мобилисаних бораца, створену политичку основу нове државе признате од Савезника, који су од 1943. године заједно са Совјетским Савезом пружали знатну војну помоћ и авионима преносили рањенике у своје базе у Италији. Без трунке националног величања, мора се рећи да су у Другом светском рату Срби имали највећи покрет отпора на свету.

Историјска истина налаже да се истакне антифашистичка мотивација Равногорског покрета, борбено дејство четника у првим месецима устанка у Србији и Црној Гори и њихова трајнија и упорнија борба против хрватско-муслиманских усташа у српским пределима Херцеговине, Босне и Хрватске. Судбина тог другог антифашистичког покрета који се сатрео у колаборацији са окупатором и у јесен 1943. био одбачен од Савезника, била је условљена рационализацијом цене борбе, а највише антикомунистичком идеологијом, стратегијом и тактиком за победу у грађанском рату.

Навећи и најмонструознији логор за Србе, Јевреје и Рома ван Немачке организовала је у Јасеновцу Независна држава Хрватска, где је на најсвијепији начин мучено и убијено неколико стотина хиљада Срба, 22. 000 српске деце, око 40. 000 Јевреја, много Рома и

мања скупина хрватских антифашиста.

Осим на Источном бојишту и у Варшави, нигде нису биле толике немачке одмазде над цивилним становништвом као у Србији. Масакри у Крагујевцу, Краљеву, Шапцу, Мачви, Крушевцу, Драгинцу, Бачкој, Бојнику, Пустој Реци... представљају немачке, мађарске и бугарске злочине који се не могу заборавити.

Београд је једини европски град који је имао два логора – Бањицу и Сајмиште за београдске Јевреје и српске родољубе. Ту су мучене, побијене, депортоване у немачке логоре десетине и десетине хиљада људи, жена и деце. И Ниш је имао злогласни логор на Бубњу који су за смрт пунили немачки и бугарски фашисти.

У свом чину којим се манифестује пријатељство Русије према српском народу, вредно је истаћи да је Црвена армија заједно са Народноослободилачком војском Југославије учествовала у ослобађању Београда и неких делова Србије. Такође је вредно истаћи и ову чињеницу: од европских антифашистичких покрета једино је Народноослободилачка војска Југославије водила заједничке борбе са Црвеном армијом: У Београдској операцији, на краљевачком фронту и на Батини.

Не могу у овом тренутку да не истакнем значајну историјску истину: верност Русији у антифашистичком рату, нису потврђивали једино комунисти, него и знатан део монархиста, већи део Српске православне цркве, грађанске демократске странке, највећи део стваралачке интелигенције, изразита већина српског народа и омладине.

С поносом истичем: Ниједан српски војник није ратовао на Источном фронту! Ниједан српски војник и официр није ратовао против савезника!

Господо, другови, пријатељи,

Не бих себе сматрао антифашистом, ако бих прећутао трагичну судбину српског народа на крају 20. века. У исходима прве фазе Хладног рата и разбијања Југославије, Срби су тешко рањени и понижени од ратних савезника у које су наивно веровали да ће стати

на страну српских права, правде и демократије. На нашу несрећу, то се није догодило и српском заслугом. Неприхватање метода скандинавизације у прекомпозицији Југославије и Балкана, издашном подршком свим сепаратизмима, ултимативном политиком Европске уније и Америке, узроковани су међунационални и грађански ратови на тлу Титове Југославије, геноцидно протеривање Срба из Хрватске, Босне, Косова и Метохије. За учињене злочине нама, осветно смо злочинима узвраћали, а у миру лакомислено пренебрегли чињеничну истину тог међусобног злочинства и свом потомству оставили жиг главног кривца. Господари света својим идеолошким мимикријама и манипулацијама за своје интересе уз немачки ресантиман казнили су Србе улогом жртвеног јарца 20. века.

У овој прилици постављам питање: Да ли је у свом свету и савременој цивилизацији која се вртоглаво развија могућа обнова фашизма?

У државама које се дејствима разних детерминација и циљева све више обликују по моделима Орвелове визије друштва, па полицијом, електронском техником и технологијом, контролишу читаву људску личност и угрожавају интимно, онтолошко језгро људског бића, страх од невидљивог контролора и сумња у све, постају колективна осећања. У таквим државама и друштвима, без обзира на демократску љуштуру, рађа се дух фашизма у новим облицима и под новим именима. Против те модерне пошасте којој је атитероризам званична мотивација, како се треба борити – није моје знање.

У свету у коме се појачаним наоружањем наставља Хладни рат који може имати и катаклизмички исход, борба за активну и сарадничку коегзистенцију и мир постаје свељудски задатак.

Реч је о антифашистичкој борби желим да завршим апелом за хуманистички и праведан мир по најскупљу цену. Убеђен сам да је услов опстанка и напретка српског народа да више не ратује ни за какве идеје и ни за чије интересе. Ни кап српске крви не сме да кане ван своје нападнуте куће.

У овом за мене свечаном чину, ја се клањам борцима и жртвама антифашистичког рата, свим патриотама без обзира на националну припадност, идеолошка и верска убеђења, свим људима који су патили у фашистичком ропству, борили се на бојиштима, чували илегалце у селима и градовима, помагали и хранили борце, страдали у логорима.

Признање антифашизму у Србији

Пише: Добрица Ћосић

среда, 01 септембар 2010 08:56

Хвала председнику Русије Дмитрију Медведеву на Медаљи којом ме је одликовао, а коју ћу сутра однети у Војни музеј Србије, јер та Медаља припада свим српским антифашистима...

Хвала свима вама који сте присуствовали овом чину и изразили своју наду у трајан мир српском народу и читавом свету.

(Текст обраћања Добрице Ћосића поводом примања "Медаље за победу над фашизмом" у Амбасади Руске Федерације 17. 6. 2010)